

„Както жълтото злато се изпитва с огън, така и верността може да се познае в трудно време.“

Овидий

Теодора Атанасова Георгиева

XII клас, ЧСУ „Леонардо да Винчи“, гр. Добрич

Всички търсим любовта, близостта с друго човешко същество, която осмисля живота ни. Постигаме я, когато сме готови да дадем вярност и да я получим.

Какво е верността? Дали е непреодолимо привързване към другия или е търсене на защитник във враждебна общност; дали е просто навик да се подчиняваме на нечии прищевки или е духът на общуването, стоящ много по-високо от простия обмен на информация?

Вярност. Това най-много ми прилича на “приятелство”. Защото приятелството е връзка, но връзка без вярност е невъзможна.

Приятелство е връзка между хората, която не всеки разбира, не всеки усеща. Приятелството, даже, не всеки е готов да показва. Приятелството е любов и грижа, подкрепа и нежност. Приятелството е една несъвършена красота; взаимното уважение между хората, които са готови да дадат всичко за другия, без да очакват нищо в замяна.

Наистина не „виждам“ приятелството без верността. Приятелството е вярност. И съм почти сигурна, че верността е приятелство.

„Както жълтото злато се изпитва с огън ...“ С тази „цветна“ образност на езика Овидий не оставя съмнение, че използва за сравнение цветния метал – златото, в прекия му смисъл - материалния. Не защото е лесно разтопим, а защото всички цивилизовани хора знаем стойността на златото. А огънят? Огънят също е от тук, от света на материята. Огънят е този, който може да покаже истинността на златото, да го отдели от другите примесени метали, да го пречисти. След огъня знаем кое е истинското и кое - прикритият зад блясъка пълнеж. Поетът все едно ни казва – „колкото е скъпо златото, толкова са скъпи истинските и верните приятели, хората, които ще са останали до теб дори, когато нямаш какво да дадеш в замяна, ще ти подадат ръка, ще ти помогнат, ще те изправят, ще те пазят.“ Една от най-цветните фрази за приятелството е изречена от Аристотел: „*Какво е приятелят? Това е една душа, живееща в две тела.*“ Не стига само да помагаме на приятелите си материално. Трябва да ги подкрепяме духовно и емоционално - да могат да споделят с нас проблемите си, радостите си, болката си, щастието си. Да умеем да отстъпваме и да се поставяме в положението на приятеля. Верните приятели си вярват, а верността в приятелството е толкова важна, колкото верността в любовта.

В историята, литературата, философията често се разказва за приятелството. В едно от най-ранните литературни произведения в човешката история - вавилонската поема „Епос за Гилгамеш“ - е описана дълбоката дружба между Гилгамеш и Енкуда. Поемата описва загубата на приятел и готовността да обиколиш света и да разкриеш тайните му, за да можеш да върнеш приятеля си към живота; готовността в името на приятелството дори да извършиш голям, осъзнат грях - да се обърнеш срещу волята на боговете. Отличен пример за приятелство откриваме и в гръко-римската митология - Орест и Пилад, и в аврамическите религии – Давид и Йонатан. Приятелството е основна тема в литературата, в драматургията, в киното ... В изкуството представата за приятелството сякаш ни зарежда с енергия, внушава ни красота.

Днес, може би защото сме потопени в своето време, не можем да открием толкова романтика в отношенията между хората. В XXI век май виждаме повече омраза и злоба, егоизъм и

нарцисизъм. Нашето време сякаш ни отвращава, сякаш ни носи само болка и тъга заради отношенията помежду ни. Но някак си надеждата винаги я има. Може би звучи странно, но за мен да дадеш доверие на човека срещу теб е като да му дадеш пистолет с патрони. Не очакваш да го насочи срещу теб, но все пак си готов да поемеш евентуално изстреляните куршуми.

Наскоро научих съвременна история за приятелството.

По повод смъртта на българския писател Дончо Цончев излезе статия, в която преобладаваше чувството на ... радост. Статията разказваше не за смъртта, а за приятелството. Материалът описваше интересната личност на скулптора Вежди Рашидов. Всичко, което бях чувала за него беше противоречиво, провокативно, повече негативно и неприемливо. Но този текст разказваше за друг Вежди - живият човек Вежди и неговата отдаденост във вярно приятелство с писателя, датиращо още от незабравимите им студентски години. В публикацията Рашидов разкриваше, че за него това приятелство е било като „*алтернативно семейство*“ и че двамата дори са спазвали неизменен ритуал, когато са се срещали; описваше с прекрасни топли думи съвместното им минало и в крайна сметка превръщаше новината за кончината на Дончо Цончев във вълнуващ разказ за взаимността, за верността - за приятелството.

И аз лично усетих лъча на приятелството.

Преди 5 години получих помощ и видях, колко добро има у мен. Преди 5 години бях изгубила вяра в хората. Комуникирах, излизах, май се забавлявах, но на никого не вярвах и с никого нищо не споделях. Баба и дядо бяха хората, на които единствено позволявах да „се докоснат“ до мен. Тогава видях доста лоши мои черти и сякаш и другите ги видяха. Държах се с всички предизвикателно, даже грубо. Не се доверявах, защото вече бях разочарована много пъти. И срещнах нея. В началото не се понасяхме, все едно не можехме да дишаме един и същи въздух. Но въпреки това някак си продължавахме да излизаме заедно в една компания. Продължавахме да излизаме няколко месеца. Чувствах се самотна, беше ми трудно. Знаех, че само тя се вираше по-надълбоко в мен и само тя се интересуваше как се чувствам, но аз винаги избягвах да се разкрия. До един майски ден. В него тя ми се развика, че не споделям, че не се доверявам. И се скарахме. Вечерта много мислих за това. Но на следващия ден отново се срещнахме. Тя отвори душата си пред мен и ми помогна и аз да го направя. Разбрахме всъщност колко сме еднакви и че това, което показваме пред хората, няма нищо общо със същността ни. От онзи ден до днес сме заедно - в добро и в лошо, в болка и в радост, в сълзи и в усмивки. Баба и дядо още са до мен, но от тогава аз вече съм ... другаде. Усетих истинското приятелството и го браня, браня нея. Подарих ѝ пистолет с цял куп патрони, а се чувствам спокойна и уверена.

Взаимоуважението, което хората, което приятелите имат един към друг е много по-голямо отколкото влечението на цивилизования човек към всеки скъпоструващ метал. Приятелството е като дъгата цветно и пропито с разнообразни чувства и емоции. То не може да бъде заменено от само един цвят, дори да е блестящ, като „*жълтото злато*“. Усещаш мощта на приятелството най-силно в най-тъмните си дни. Търсенето на светлината може и да е опасно - по-често е възможно тя да те изгори. Но въпреки това приятелството е нещо неповторимо! А единственият начин да имаш приятели е да си готов да бъдеш приятел.

„Не е толкова трудно да умреш за приятел, колкото да намериш приятел, за когото си заслужава да умреш.“ (Омир)

Приятелството е съществувало, съществува и ще съществува, докато има добри хора, готови да помогнат във всеки момент. Истинското, стойностното, вярното приятелство е едно от най-хубавите неща, които могат да ни се случат. То устоява на всички изпитания, за да ни дари с живот, да ни дари с емоцията да живеем.